

ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ.

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

Ἐν Ἑλλάδι..... Δρ. ν. 3.—
Ἐν τῇ Ἀλλοδαπῇ » » 3,50

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΛΟΝ

ΤΙΜΑΤΑΙ

Λεπτῶν..... 20
264—Γραφείον ὁδ. Ἑρμοῦ—264

Ἀντικείμενον ἔχει ἡ θρησκεία νὰ συναγάγῃ ἐπὶ τὸ αὐτὸ πᾶσαν τὴν ἀνθρωπότητα ἐν ἀγάπῃ, ἀποσοθήσῃ πάσας τὰς διακρίσεις τὰς ἀποχωρίζουσας, πάντα τὰ ἔθιμα τὰ διακροῦντα, πάσας τὰς προλήψεις τὰς παρὰ τὰς διαφορὰν μεταξὺ ἀνθρώπου καὶ ἀνθρώπου. Οὐδεὶς ὁπαδὸς τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἀληθῶς ὁμοίος αὐτῷ μέχρι τοῦ αἰσθάνεσθαι διὰ τὸν κόσμον δολόκληρον ὡς ὁ Χριστὸς ἠσθάνθη καὶ αἰσθάνεται. Ἐωσὺ εὐσπλαχνισθῇτε ὡς ἐκεῖνος εὐσπλαχνίζεται, ἀγαπήσῃτε ὡς ἐκεῖνος ἀγαπᾷ, συγχωρήσῃτε ὡς ἐκεῖνος συγχωρᾷ, κρίνῃτε ὡς ἐκεῖνος κρίνει, εἰσθε μόνον βρέφη ὡς πρὸς τὰ χριστιανικὰ προσόντα καὶ δὲν ἀφίχθητε ἔτι εἰς τὸ ἐντελές ὑμῶν ἀνάστημα. Τὸ Πνεῦμα δὲν ἐργάζεται ὅπως καταστήσῃ τοὺς ἀνθρώπους ὁμοίους, ἀλλ' ὅπως οὗτοι αἰσθάνωνται ἴσην ἀγάπην ὡς εἰς πρὸς τὸν ἕτερον. Δύο ἀδελφοὶ δὲν σκέπτονται ἐξίσου ἐπὶ χιλίων ἀντικειμένων· διαφέρουσι κατὰ τὰς ὁρέξεις, τοὺς σκοποὺς, τὰς γνώμας· ἀλλ' ἡ αὐτὴ ἀδελφικὴ ὥθησις ὑπάρχει ἐν τῷ στήθει ἑκατέρου, καὶ συνδέει αὐτοὺς δι' ἑρμοῦ καὶ αἰδεῖοις δεσμοῦ. Ὁ ἔχων τὸ πλεῖστον τοῦ ἀδελφικοῦ τούτου αἰσθήματος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, αἰσθανόμενος τὴν ἀδελφότητα καὶ συγγένειαν πρὸς τὸ γένος θερμότατα, ὁ συνδέων ἑαυτὸν διὰ τῆς ἀγάπης καὶ τῶν προσπαθειῶν του πρὸς τοὺς πτωχοὺς καὶ παρὰ μελημένους τῆς γῆς, ἐκεῖνος ἐστὶν ὁ θεϊότερος πάντων.

Ὁ Χριστὸς ἦν πλεῖστον τι ἢ Ῥαββί, πλεῖστον ἢ γραμμικτὺς, πλεῖστον ἢ ἐμπεινευσμένος καὶ ζηλωτὴς ἐκθέτης τῆς Γραφῆς. Ἡ καρδία αὐτοῦ, ὁ βίος αὐτοῦ, ἦτο κρείττων ἀπὸδειξις τῆς θεϊότητός του, ἢ ἡ κεφαλὴ του. Ἡ καλλιτέρα ἀπὸδειξις τῆς ιδιότητος αὐτοῦ ὡς Μεσσία ἦτο ὅτι ἐδίδασκε τὸ Εὐαγγέλιον εἰς τοὺς πτωχοὺς, ἦτο δὲ ὁ παγκόσμιος ἀδελφὸς τοῦ ἀνθρωπίνου γένους. Ὁ αὐτὸς κανὼν ἐστὶν ἀληθὴς ὡς πρὸς πάντας τοὺς ὁπαδοὺς αὐτοῦ. Ἡ ἀγαθότης τῆς καρδίας συνδέει τινα ὡς μαθητὴν πρὸς τὸν Κύριον, δυσπιστεῖτε πρὸς πᾶσαν ἑτέραν ἀπὸδει-

ξιν. Στηρίζετε πάσας τὰς ἐλπίδας ὑμῶν ἐπὶ τούτου· πράττετε τὸ ἀγαθόν, ἀγαπάτε τοὺς ἀδελφοὺς, συγχωρεῖτε τοὺς ἐχθροὺς, δίδετε ἐλευθερίως τοῖς πένησιν, καταστήσατε τὸν βίον ὑμῶν ἡθικὴν ἀνάγκην εἰς πολλοὺς. Ἡ τοιαύτη παραινέσις περιλαμβάνει τὰ πάντα.

«Ἐσεσθε οὖν ὑμεῖς τέλειοι, ὥσπερ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς τέλειός ἐστι.»

ΕΝ ΒΛΕΜΜΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ

(κατὰ τὸν Hackländer)

Ἦτο ἑορτὴ, ὅτε ὁ ἥλιος ἐχαιρέτησεν ἡμᾶς ἐν Ἱερουσαλὴμ. Ἡ ἡμέρα ἤρξατο ὑποφώσκουσα, ἡ δὲ καρδία μου πάλλουσα πρὸ τῆς ἐλπίδος ἐκείνου, ὅπερ ἔμελλον νὰ ἴδω. Σχολαίως παρήρχοντο αἱ πρῶται ὥραι τῆς πρωῒας, ἡμεῖς δὲ ἐπήγομεν τοὺς ὁδηγούς μας ἵνα μᾶς φέρωσιν εἰς τὸ τέμενος. Ἐφοβοῦμην νὰ πατήσω σταθερῶς ἐντὸς τοῦ ναοῦ, οἱ ὀφθαλμοί μου ἦσαν βεβαρυμένοι, τὴν δὲ ψυχὴν μου κατεῖχον θαυμασταὶ ἰδέαι, ὥστε πᾶσα ἡ κολοσσαία τοῦ ναοῦ μεγαλοπρέπεια μοι ἐφαίνετο, ὅπως εἰς ὁδοιπόρον ἀπομεμακρυσμένης πόλεως τὰ κωδωνοστάσια, ἅτινα ἀποκαλύπτει ἡ φεύγουσα ὁμίχλη ἐπὶ τῆς κλιτύος πολιῦ τινος ὄρους. Χωρὶς νὰ αἰσθάνομαι τί ἔπασχον ἐξῆλθον τοῦ ἀπορρήτου τάφου, καὶ ἀνέβην ἐπὶ τοῦ ζυστοῦ τοῦ ναοῦ, ὅπως ἐπισκοπήσω τὴν πέριξ Ἱερουσαλὴμ.

Καὶ ἰδοὺ ἐκτείνεται πρὸ ἐμοῦ ὡς γυνὴ πενθοῦσα χιλιετὴς πόλις. Τὰ χίλια αὐτῆς ἔτη, αἱ γεγενηκυῖαι ἐλαίαι, τὰ μαρμάρια μνημεῖα, οἱ ὑπὸ τοῦ χρόνου κοιλανθέντες βράχοι, τὰ ἐσκορπισμένα τείχη, τὸ πᾶν τέλος ὑπομιμνήσκει τὴν βαρεῖαν συμφορὰν, ἣν ἡ πόλις αὕτη ὑπέστη. Τούτου ἕνεκα νομίζει τις ὅτι πρέπει νὰ εἶνε σιωπηλὸς ὡς ἐν πενθοῦσῃ οἰκίᾳ καὶ νὰ περιπατῇ μὲ ἀποκεκαλυμμένην τὴν κεφαλὴν. Καὶ μεθ' ὅλα ταῦτα ἡ πόλις δὲν στερεῖται ἔτι καὶ νῦν τοῦ θορύβου τῶν ἀνθρώπων, πανταχοῦ ἐν αὐτῇ συνωθοῦνται

ἀγοραστὰ καὶ πωλητὰ, περιηγητὰ καὶ φορτικοὶ δ-
δηγοί, προσκυνητὰ καὶ σμυφετῶδες πλῆθος.

«Ἰδοὺ ἡ ὁδὸς τοῦ πένθους ἀγούσα εἰς τὴν ἐκκλη-
σίαν τοῦ τάφου» εἶπεν ὁ ὁδηγός.

Ἐνταῦθα οὐδεὶς λίθος, οὐδεμία πλάξ ὑπάρχει, ἥ-
τις νὰ μὴ ἐγένετο μάρτυς μεγάλου συμβάντος. Ἀπο-
καλύπτω τὴν κεφαλὴν καὶ κλίνω τὸ γόνυ πρὸ τοῦ
ἁγίου τούτου τόπου, ὅστις εἶδεν τὸν ἁγιώτατον τῶν
ἀνθρώπων ἐν ὅλῃ Αὐτοῦ τῇ ταπεινώσει, τὸν ἀναξιοπα-
θοῦντα Ἐκείνον κατὰδικον, τὸν ἀκάνθη ἐστεμμένον,
τὸν φέροντα τὸν σταυρὸν Αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ὤμου καὶ
βαδίζοντα πρὸς τὸν θάνατον. Ὅποια ἱερὰ ἀναμνή-
σεις ἐγκλείονται ἐν τοῖς λίθοις τούτοις! πόσαι καρ-
δίαι ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ Κωνσταντίνου καὶ τῆς Ἑ-
λένης ἔχυσαν τὸ αἷμά των πρὸ τῆς θέας ταύτης! καὶ
πόσαι πάλιν ἀπῆλθον περκαμυθίας νάματα ἀπ' αὐτῆς
ἀντλήσαντες!

«Ἐκεῖ πρὸς νότον εἶναι ἡ Βηθλεὲμ», ἐπὶνέλαβεν ὁ
ὁδηγός.

Ἡ Βηθλεὲμ, ἡ
χρυστάτη ἐν πό-
λεσιν! Αὕτη τοσοῦ-
τον λαμπρὰ ἐπὶ νὰ-
πύεται ἐπὶ τοῦ ὄ-
ρους, τοσοῦτον μα-
γευτικὰς ῥίπτει ὁ
ἥλιος ἐπ' αὐτῆς τὰς
ἀκτίνας αὐτοῦ, ὥστε
δὲν ἐνθυμοῦμαι νὰ
εἰδὼν ποῦ τόπον πε-
ρικλείοντα μετὰ το-
σαύτης χάριτος το-
σαύτην μεγαλοπρέ-
πειαν.

Ἐκεῖ πρὸς ἀνα-
τολὰς ἐκτείνεται με-
ταξὺ τῶν λόφων ἡ
κοιλὰς τῶν ποιμέ-
νων, στενὴ καὶ σιωπηλὴ, περιοριζομένη ὑπὸ ὀλίγων
τινῶν δένδρων. Ἐκεῖ αἱ λεγεῶνες τοῦ οὐρκανοῦ ἐσάλ-
πισαν κατὰ τὴν ἱερὰν Ἐκείνην νύκτα τὴν σωτηρίαν
ἡμῶν. Ἐπ' αὐτῆς ἐγείρονται πολλὰ μοναστήρια, οἱ
δὲ μέγιστοι ἐκεῖνοι θόλοι εἶνε τοῦ ναοῦ, ὃν ὠκοδό-
μησεν ἡ ἁγία Ἑλένη ἄνω τοῦ σπηλαίου, ἐν ᾧ ἐγέν-
νηθῇ ὁ Σωτὴρ.

«Τὸ δὲ ἀνάκτορον, ὅπερ ὑφύεται ἐπ' ἐκείνου τοῦ
λόφου ἑκατὸν βάματα μακρὰν ἡμῶν, ποῖον εἶνε;»
ῥώτησα τὸν ὁδηγόν. «Εἶνε τὸ ἀνάκτορον τοῦ Δαυὶδ
ἐπὶ τῆς Σιών» ἀπήντησε μονοτόνως ἐκεῖνος.

Ἐκεῖ λοιπὸν κατῴκει ὁ μέγιστος ἀνὴρ τῆς ἐπα-
χῆς του, ὁ ἐν ταῦτῳ προφήτης, ποιητής καὶ βασι-
λεὺς. Ἐκείθεν ἠδύνατο νὰ ἐπιβλέπῃ τὴν Ἱερουσαλὴμ
καὶ νὰ παρατηρῇ ἀτάραχος τὸ κύμα τοῦ ποταμοῦ,
τὴν σιωπηλὴν χλοάζουσαν πεδιάδα, καὶ τὰς ἐλαίας
στεφούσας τὰς κορυφὰς τῶν λόφων, ἔχων δεξιὰ τὴν

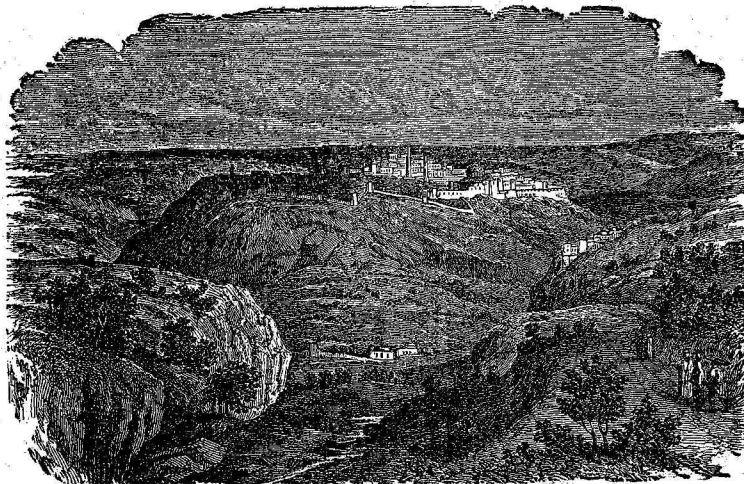
κοιλὰδα τοῦ Ἰωσαφάτ, καὶ περαιτέρω τὴν λίμνην
τῆς Νεκρᾶς θαλάσσης.

Ἡ κοιλὰς τοῦ Ἰωσαφάτ...! Οὐδεμία θέα πληροῖ
τὴν ψυχὴν τοσαύτης σκυθρωπάτης, ὅσαν αὕτη ἡ στε-
νὴ κοιλὰς ἡ ὑπεξερχομένη ἐκ τοῦ χειμάρου τῶν Κέ-
δρων καὶ ἔρπουσα μεταξὺ τῶν δύο λόφων, ἐφ' ὧν
ἀναπαύονται ἡ Ἱερουσαλὴμ καὶ τὸ Ὄρος τῶν Ἑλαιῶν.
οὐδέποτε ὁ ἥλιος κατέρχεται μέχρις αὐτῆς· εἶνε ἡ
κοιλὰς τῶν σκιῶν καὶ τῶν τάφων, καὶ ὁ ἐπὶ τῆς γε-
φύρας τῶν Κέδρων βαδίζων καταλαμβάνεται ὑπὸ ἀ-
κουσίαις φρίκης· τὰ μνημεῖα τοῦ Ἀδυσσάλω, Ἰωσα-
φάτ, Ζιχχαρία καὶ σωρὸς ἄλλων λίθων τῇ δὲ κακίᾳ
κειμένων ἐπαυξάνουσι τὸ πένθιμον τῆς θέσεως.

«Ἰδοὺ πρὸς ἀνατολὰς ἡ Βηθανία καὶ τὸ Ὄρος τῶν
Ἑλαιῶν» λέγει μοι ὁ ὁδηγός.

Βηθανία, ἡ μετὰ τὴν Βηθλεὲμ ἀγαπητοτέρα, χώ-
ρα πλήρης ἀναμνήσεων προσφιλῶν. Ἐν σοὶ κατώκησεν
ὁ Λάζαρος ἡ Μάρθα καὶ ἡ Μάρθα; ἐν σοὶ ὁ Υἱὸς τῆς
Παρθένου ἀνεπαύθη ἀπὸ τῆς ἱερᾶς Αὐτοῦ ἐργασίας,

ὅπως νέας κτήσεται
δυνάμεις εἰς ἀπο-
περάτωσιν τοῦ με-
γάλου ἔργου του. Ἐν
σοὶ δ' ἐκ τῆς Ἱερου-
σαλὴμ διωχθεὶς εὖ-
ρε στέγην, ὁ ἄπα-
τρὶς πατρίδα, ὁ ὑπὸ
τοῦ λαοῦ του κατα-
φρονηθεὶς ἀγάπην
καὶ τιμὴν. Διὰ τοῦ
δυνάμτός σου ἤθε-
λον καλέσει πάντα
τόπον ἐν ᾧ κατοί-
κει ἡ ἀγάπη. Το-
σοῦτον ἥσυχος ὠκο-
δόμησας ἐπὶ τοῦ ὄ-
ρους, ὑπὸ εὐσκήνων
δένδρων καὶ χλοα-

Ἱερουσαλὴμ καὶ αἱ περὶ αὐτῆς φάραγγες.

ζόντων πεδίων περικυκλούμενη, ὥστε ἀσμένως ἡδύ-
νατό τις νὰ διαμείνῃ ἐν σοὶ ὑπὸ ἀγαπητῶν περιστοι-
χούμενος καρδιῶν. Ἐπὶ πολὺ ἀναπαύω τὸ βλέμμα μου
ἐπὶ σοῦ, τῆς πατρίδος τῶν ψυχῶν, ἣν ὁ Κύριος τοσοῦτον
ἠγάπησεν, ἀλλ' ἡ καρδίᾳ μου ταρασσεται ὑπὸ ἀπεριγρά-
πτου ταραχῆς. Δὲν δύναμαι ν' ἀποσπᾶσω πλέον τοὺς
ὀφθαλμούς μου ἀφ' ἡμῶν, τόποι ἱεροί, οἵτινες τοσαύ-
τας γλυκειὰς ἀναμνήσεις ἐν τῇ ψυχῇ μου ἐγείρετε.

Ἀθήνησι, 9 Μαΐου 1877.

ΟΡΕΣΤΗΣ.

ΤΟ ΔΕΝΔΡΟΝ ΤΟΥ ΛΩΤ.

Εἶναι δενδρύλλιον ἀκανθώδες ἔχον ὕψος ἐνὸς καὶ
ἡμίσεος μέτρου περίπου παράγον καρπὸν ὑποκίτρι-
νον γνωστὸν εἰς τοὺς Ἀραβικοὺς ὑπὸ τὸ ὄνομα *λεῖμον*
Λουθ διότι κατὰ τὰς παραδόσεις τῶν ὁ Λωτ, ἕνεκα